

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ
УКРАЇНИ

ГОСУДАРСТВЕННЫЕ СТРОИТЕЛЬНЫЕ
НОРМЫ УКРАИНЫ

ПЛАНУВАННЯ ТА ЗАБУДОВА
СІЛЬСЬКИХ ПОСЕЛЕНЬ

ПЛАНИРОВКА И ЗАСТРОЙКА
СЕЛЬСКИХ ПОСЕЛЕНИЙ

ПЛАНУВАННЯ І ЗАБУДОВА
МАЛИХ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
ПІДПРИЄМСТВ ТА
СЕЛЯНСЬКИХ (ФЕРМЕРСЬКИХ)
ГОСПОДАРСТВ

ПЛАНИРОВКА И ЗАСТРОЙКА
МАЛЫХ
СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ
ПРЕДПРИЯТИЙ И
КРЕСТЬЯНСКИХ (ФЕРМЕРСКИХ)
ХОЗЯЙСТВ

ДБН Б.2.4-4-97

ДБН Б.2.4-4-97

Видання офіційне

Издание официальное

Держкоммістобудування України
Київ 1997

Госкомградостроительства
Украины
Киев 1997

РОЗРОБЛЕНІ, ВНЕСЕНІ
ТА ПІДГОТОВЛЕНІ ДО
ЗАТВЕРДЖЕННЯ

РАЗРАБОТАНЫ, ВНЕСЕНЫ
И ПОДГОТОВЛЕНЫ К УТВЕРЖДЕНИЮ

- Об'єднанням "УкрНДІагро-
проект" (базова організація):

- Объединением "УкрНИИагро-
проект" (базовая организация):

к.е.н. О.Ф.Омельченко -
керівник,
С.І.Телюк- відповідальний
виконавець,
к.т.н. Ю.І.Кошиць,
Є.М.Красюков, В.С.Шеремет;

-Інститутом "УкрНДІПцивіль-
сільбуд":
Т.М.Штейнгель;

- Асоціацією фермерів України:
канд.арх. Г.М.Рогожин,
І.П.Дуда:

- Держкоммістобудування
України:
О.П.Серков, О.В.Ракова;

- Мінсільгосппродом України:
акад. УАІН В.П.Яковенко,
І.І.Бровко, Є.В.Шуляк,
О.В.Романенко;

- УкрНДІ пожежної безпеки МВС
України:
В.В.Денисенко;

- Українським науковим гігіє-
нічним центром МОЗ України:
к.м.н. М.П.Вашкулат;

- УкрНДІ ветеринарної медицини:
докт.вет.наук М.Ф.Ященко;

- Управлінням архітектури
Київської області:
І.І.Шпилевський;

- Інститутом аграрної
економіки УААН:
к.е.н. І.В.Коновалов

ЗАТВЕРДЖЕНІ

Наказом Держкоммістобудування
України від 25.03.97 р. 42
та введені в дію з 1 жовтня
1997 року

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ
УКРАЇНИ

к.э.н. А.Ф.Омельченко -
руководитель,С.И.Телюк -
ответственный исполнитель,
к.т.н. Ю.И.Кошиц, Е.Н.Красю-
ков, В.С.Шеремет;

- Институтом "УкрНИИПграждан-
сельстрой": Т.М.Штейнгель;

- Ассоциацией фермеров
Украины:
канд.арх. Г.Н.Рогожин,
И.П.Дуда:

- Госкомградостроительства
Украины:
А.П.Серков, О.В.Ракова;

- Минсельхозпродом Украины:
акад. УАИН В.П.Яковенко,
И.И.Бровко, Е.В.Шуляк,
А.В.Романенко;

- УкрНИИ пожарной безопасности
МВД Украины:
В.В.Денисенко;

- Украинским научным
гигиеническим центром МОЗ
Украины:
к.м.н. Н.П.Вашкулат;

- УкрНИИ ветеринарной медицины:
докт.вет.наук Н.Ф.Ященко;

- Управлением архитектуры
Киевской области:
И.И.Шпилевский;

- Институтом аграрной
экономики УААН:
к.э.н. И.В.Коновалов

УТВЕРЖДЕНЫ

Приказом Госкомградострои-
тельства Украины от
25.03.97 42 и введены
в действие с 1 октября 1997
года

ГОСУДАРСТВЕННЫЕ СТРОИТЕЛЬНЫЕ
НОРМЫ УКРАИНЫ

Планування та забудова сільських поселень	ДБН Б.2.4-4-97	
Планировка и застройка сельских поселений		
Планування і забудова малих сільськогоспо-	Вводяться вперше	
дарських підприємств та селянських	Вводятся впервые	

(фермерських) господарств		
Планирование и застройка малых сельско-		
хозяйственных предприятий и крестьянских		
(фермерских) хозяйств		

Дані норми регламентують проектування та будівництво малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) садиб з урахуванням природно-кліматичних, економічних особливостей України та досягнень науково-технічного прогресу.

Норми обов'язкові для застосування підприємствами, організаціями та установами незалежно від форм власності та відомчого підпорядкування, громадськими об'єднаннями і громадянами, які здійснюють проектування, будівництво, реконструкцію і благоустрій на відповідних територіях.

І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Державні будівельні норми "Планування і забудова малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств" поширюються на розробку генеральних планів малих і сільськогосподарських підприємств різних форм власності та селянських (фермерських) господарств, а також на розробку генеральних планів виробничих зон сільських поселень, на яких розміщуються малі сільськогосподарські підприємства та селянські (фермерські) господарства.

Примітка 1. Мале сільськогосподарське підприємство - виробничий об'єкт сільськогосподарського призначення для

Данные нормы регламентируют проектирование и строительство малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) усадеб с учетом природно-климатических экономических особенностей Украины и достижений научно-технического прогресса.

Нормы обязательны для применения предприятиями, организациями и учреждениями независимо от форм собственности и ведомственного подчинения, общественными объединениями и гражданами, которые осуществляют проектирование, строительство, реконструкцию и благоустройство на соответствующих территориях.

1 ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1 Государственные строительные нормы "Планирование и застройка малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств" распространяются на разработку генеральных планов малых сельскохозяйственных предприятий разных форм собственности, а также на разработку генеральных планов производственных зон сельских поселений, на которых размещаются малые сельскохозяйственные предприятия и крестьянские (фермерские) хозяйства.

Примечание 1. Малое сельскохозяйственное предприятие - производственный объект сельскохозяйственного назначения

- 2 -

виросування, зберігання та переробки окремих видів сільськогосподарської продукції продукції, а також для утримання обмеженої кількості сільськогосподарських тварин та птиці, часто з неповним складом основних і допоміжних будівель і споруд, які можуть бути збудовані в різних кон-

ДБН Б.2.4-4-97
для выращивания, хранения и переработки отдельных видов сельскохозяйственной продукции, а также для содержания ограниченного количества сельскохозяйственных животных и птицы, часто с неполным составом основных и дополнительных построек, сооружений, которые могут быть построены в разных

структивних рішеннях із застосуванням єдиних або розрізних способів механізації.

Примітка 2. Селянське (фермерське) господарство є формою підприємства громадян України, які особистою працею членів цього господарства виробляють товарну сільськогосподарську продукцію, займаються її переробкою і реалізацією. Селянське (фермерське) господарство в системі АПК є рівноправною формою ведення господарства поряд з державними, кооперативними, орендними та іншими підприємствами.

Примітка 3. Ферми, які входять до складу сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств, вважаються малими, якщо вони мають обмежену кількість поголів'я: велика рогата худоба до 200 голів з приплодом, свиноферми до 200 голів з приплодом, птахоферми до 700 голів птиці, вівцеферми до 400 голів з приплодом, кролеферми до 400 голів.

Примітка 4. Економічні, соціальні та правові основи створення і діяльність селянських (фермерських) господарств визначаються Законом України "Про селянське (фермерське) господарство".

1.2 Норми обов'язкові для застосування при проектуванні нових, а також реконструкції діючих малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств.

1.3 Селянські (фермерські) господарства за спеціалізацією поділяються на зернові, зерновольонарські; овочеві, плодово-ягідні; виноградарські; по виробництву молока, яловичини, свинини; по виробництву продукції вівчарства; по виробництву продукції птахівництва; теплично-оранжерейні та парникові господарства; по виробництву продукції

конструктивних рішеннях з применением єдиних или раздельных способов механизации.

Примечание 2. Крестьянское (фермерское) хозяйство является формой предпринимательства граждан Украины, которые собственным трудом членов этого хозяйства производят товарную сельскохозяйственную продукцию, занимаются ее переработкой и реализацией. Крестьянское (фермерское) хозяйство в системе КП является равноправной формой ведения хозяйства рядом с государственными, кооперативными, арендными и другими предприятиями.

Примечание 3. Фермы, которые входят в состав сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств, относятся к малым, если они имеют ограниченное число поголовья: крупный рогатый скот до 200 голов с приплодом, свинофермы до 200 голов с приплодом, птицефермы до 700 голов птицы, овцефермы до 400 голов с приплодом, кролефермы до 400 голов.

Примечание 4. Экономические, социальные и правовые основы создания и деятельность крестьянских (фермерских) хозяйств определяются Законом Украины "О крестьянском (фермерском) хозяйстве".

1.2 Нормы обязательны для применения в проектировании новых, а также действующих малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств.

ДБН В.2.4-4-97

1.3 Крестьянские (фермерские) хозяйства по специализации делятся на зерновые, зерно-льноводческие; овощные, плодово-ягодные; виноградарские; по производству молока, говядины и свинины; по производству продукции овцеводства; по производству продукции птицеводства; теплично-оранжерейные и парниковые хозяйства; по производству продукции зве-

звірівництва тощо або змішаного типу.

2 ВИМОГИ ЩОДО РОЗМІЩЕННЯ РІЗНИХ ТИПІВ МАЛИХ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА СЕЛЯНСЬКИХ (ФЕРМЕРСЬКИХ) ГОСПОДАРСТВ

2.1 При розміщенні сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств слід керуватись положеннями Земельного кодексу України та відповідними діючими нормативними документами.

2.2 Малі сільськогосподарські підприємства та селянські (фермерські) господарства слід розміщувати у виробничих зонах сільських поселень або на фермерських землях у відповідності із затвердженим проектом районного планування, проектом планування та забудови виробничих зон сільських поселень на основі техніко-економічних розрахунків.

Розміри санітарно-захисних зон від малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств до житлової забудови наведені в обов'язковому додатку 1.

Розміри санітарно-захисних зон для об'єктів тваринництва з кількістю тварин, яка перевищує наведену в обов'язковому додатку 1, слід приймати згідно з ДБН [Б.2.4-3-95](#).

2.3 У виробничих зонах малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств розміщують підприємства тваринництва, звірівництва та птахівництва, теп-

личні та парникові господарства, підприємства з переробки та зберігання сільськогосподарської продукції, ремонту, технічному обслуговуванню і зберігання сільсько-

рководства и др. или смешанного типа.

2 ТРЕБОВАНИЯ К РАЗМЕЩЕНИЮ РАЗНЫХ ТИПОВ МАЛЫХ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ И КРЕСТЬЯНСКИХ (ФЕРМЕРСКИХ) ХОЗЯЙСТВ

2.1 При размещении сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств необходимо руководствоваться положениями Земельного кодекса Украины и соответствующими действующими нормативными документами.

2.2 Малые сельскохозяйственные предприятия и крестьянские (фермерские) хозяйства следует размещать в производственных зонах сельских поселений или на фермерских землях в соответствии с утвержденным проектом районной планировки, проектом планировки и застройки производственных зон сельских поселений на основе технико-экономических расчетов.

Размеры санитарно-защитных зон от малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств до жилой застройки приведены в обязательном приложении 1.

Размеры санитарно-защитных зон для объектов животноводства с количеством животных, которое превышает указанное в обязательном приложении 1, следует принимать согласно ДБН [Б.2.4-3-95](#).

ДБН Б.2.4-4-97

2.3 В производственных зонах малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств размещают предприятия животноводства, звероводства и птицеводства,

тепличные и парниковые хозяйства, предприятия по переработке и хранению сельскохозяйственной продукции, ремонту, техническому обслуживанию и хранению сельскохозяйствен-

господарських машин та техніки, транспортних засобів тощо.

2.4 Розміщення і визначення потужності тваринницьких ферм в малих сільськогосподарських підприємствах та селянських (фермерських) господарствах здійснюються на основі техніко-економічних обґрунтувань.

Місткість приміщень в тваринницьких фермах визначається кількістю місць для утримання тварин (худоби, птиці, звірів) та розраховується, виходячи з нормативів необхідної площі (м²) на 1 голову, відповідно до норм технологічного проектування.

2.5 Малі сільськогосподарські підприємства та селянські (фермерські) господарства можуть об'єднуватись з блокуванням окремих виробничих корпусів, будівель чи споруд та інженерних мереж в єдиний архітектурно-плановий комплекс.

2.6 Розміщення малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств, будівель та споруд не допускається:

- на території залягання корисних копалин без погодження з органами Державного гірничого нагляду;

- в зонах сільових потоків, снігових лавин та зсувів;

- на землях зелених зон міст, включаючи землі міських лісів;

- на земельних ділянках, забруднених органічними та радіоактивними речовинами до закінчення терміну, встановленого санітарно-епідеміологічною та ветеринарною службами;

- на землях заповідників, заказників;

них машин і техніки, транспортних средств и др.

2.4 Размещение и определение мощности животноводческих ферм в малых сельскохозяйственных предприятиях и крестьянских (фермерских) хозяйствах осуществляется на основании технико-экономических обоснований.

Вместимость помещений животноводческих ферм определяется количеством мест для содержания животных (скота, птицы, зверей) и рассчитывается из нормативов необходимой площади (м²) на 1 голову в соответствии с нормами технологического проектирования.

2.5 Малые сельскохозяйственные предприятия и крестьянские (фермерские) хозяйства могут объединяться с блокированием отдельных производственных корпусов, построек или сооружений, а также инженерных сетей в единый архитектурно-планировочный комплекс.

2.6 Размещение малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств, построек и сооружений не допускается:

- на территории залегания полезных ископаемых без согласования с органами Государственного горного надзора;

ДБН Б.2.4-4-97

- в зонах селевых потоков, снежных обвалов и оползней;

- на землях зеленых зон городов, включая земли городских лесов;

- на земельных участках, загрязненных органическими и радиоактивными веществами до окончания срока, установленного санитарно-эпидемиологической и ветеринарной службами;

- на землях заповедников, заказников;

- в зонах охорони пам'яток історії та культури;

- в зонах залягання торфу;

- в першому і другому поясах зони санітарної охорони джерел централізованого водопостачання;

- в першій та другій зонах округів санітарної охорони курортів;

- в місцях, де раніше були гноєсховища, скотомогильники, чинбарні підприємства та тваринницькі комплекси;

- на територіях ненадійних до інфекційних хвороб: сибірської язви, бруцельозу, туберкульозу.

2.7 Згідно з Положенням про порядок проектування і експлуатації зон санітарної охорони джерел водопостачання і водопроводів господарсько-питного призначення, затвердженим головним державним санітарним лікарем СРСР 18.02.82 р. 2640-82, в першому та другому поясах зон санітарної охорони джерел водопостачання поселень не дозволяється розміщення тваринницьких ферм, птахофабрик, тепличних підприємств, відкри-

тих майданчиків для зберігання автомашин та сільськогосподарських ремонтних майстерень, кладовищ, скотомогильників, полів зрошення та споруд підземної фільтрації, гноєсховищ, силосних траншей та інших сільськогосподарських об'єктів, які мають вплив на мікробне зараження підземних вод.

В третьому поясі забороняється розміщення паливно-мастильних матеріалів, складів мінеральних добрив, отрутохімікатів та інших об'єктів, що впливають на хімічне зараження підземних вод.

- в зонах охорони пам'яток історії та культури;

- в зонах залегання торфа;

- в першому і другому поясах зони санітарної охорони джерел централізованого водопостачання;

- в першій та другій зонах округів санітарної охорони курортів;

- в місцях, де раніше були навозохранилища, скотомогильники, кожевенные предприятия и животноводческие комплексы;

- на территориях ненадежных к инфекционным заболеваниям: сибирской язвы, бруцеллеза, туберкулеза.

2.7 Согласно Положению о порядке проектирования и эксплуатации зон санитарной охраны источников водопотребления и водопроводов хозяйственно-питьевого назначения, утвержденному главным государственным санитарным врачом СССР 18.02.82 г. 2640-82, в первом и втором поясах зон санитарной охраны источников водоснабжения поселений не разрешается размещение животноводческих ферм, птицефабрик, тепличных

ДБН В.2.4-4-97

предприятий, открытых площадок для хранения автомашин и сельскохозяйственных ремонтных мастерских, кладбищ, скотомогильников, полей орошения и сооружений подземной фильтрации, навозохранилищ, силосных траншей и других сельскохозяйственных объектов, которые имеют влияние на микробное заражение подземных вод.

В третьем поясе запрещается размещение топливно-смазочных материалов, складов минеральных удобрений, ядохимикатов и других объектов, которые влияют на химическое заражение подземных вод.

2.8 Щільність забудови сільськогосподарських підприємств приймається за вимогами ДБН [Б.2.4-3-95](#).

2.9 Вибір земельних ділянок під розміщення і будівництво малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств здійснюється відповідно до вимог діючого законодавства України та ДБН [Б.2.4-3-95](#), ДБН [360-92](#)* з урахуванням територіального розвитку населених пунктів, їх транспортних магістралей.

2.10 При розміщенні сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств на прибережних ділянках річок або водоймищ, крім зазначених вище вимог, враховуються положення "Водного Кодексу України".

2.11 Прибережні смуги річок визначаються згідно з ДБН [Б.2.4-3-95](#). Розміри водоохоронних зон приймаються згідно з ДБН [360-92](#)*. Планувальні позначки будівельних майданчиків приймаються не менше 0,5 м над розрахунковим горизонтом води з урахуванням підпору та укло-

ну, водостоку, а також розрахункової хвилі та її нахату.

2.12 При розміщенні малих сільськогосподарських підприємств, будівель та споруд в районі розташування радіостанцій слід керуватися ДБН [Б.2.4-3-95](#).

Розміщення сільськогосподарських підприємств, будівель та споруд в районах розташування діючих та заново запроєктованих аеропортів і аеродромів дозволяється за умов дотримання вимог "Повітряного Кодексу України".

Погодженню підлягає розміщення будівель та споруд, повітряних ліній зв'язку та високовольтних ліній електро-

2.8 Плотность застройки сельскохозяйственных предприятий принимается в соответствии с требованиями ДБН [Б.2.4-3-95](#).

2.9 Выбор земельных участков под размещение и строительство малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств осуществляется в соответствии с требованиями действующего законодательства Украины и ДБН [Б.2.4-3-95](#), ДБН [360-92](#)*, учитывая территориальное развитие населенных пунктов, их транспортных магистралей.

2.10 При размещении сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств на прибрежных участках рек или водохранилищ, кроме указанных выше требований, учитываются положения "Водного Кодекса Украины".

2.11 Прибрежные полосы рек определяются согласно ДБН [Б.2.4-3-95](#). Размеры водоохранных зон принимаются согласно ДБН [360-92](#)*. Планировочные отметки строительных участков принимаются не меньше 0,5 м над расчетным горизонтом воды с учетом подпора и уклона, во-

ДБН Б.2.4-4-97

достока, а также расчетной волны и ее наката.

2.12 При размещении малых сельскохозяйственных предприятий, построек и сооружений в районе размещения радиостанций необходимо руководствоваться ДБН [Б.2.4-3-95](#).

Размещение сельскохозяйственных предприятий, построек и сооружений в районах размещения действующих и вновь запроектированных аэропортов и аэродромов разрешается при условии соблюдения требований "Воздушного Кодекса Украины".

Согласованию подлежит размещение построек и сооружений воздушных линий связи и высоковольтных линий электропере-

передач, що плануються до будівництва на відстані до 10 км від межі аеродрому; будівель та споруд, повітряних ліній зв'язку та високовольтних ліній електропередач, абсолютна позначка верхівки яких перевищує абсолютну позначку аеродрому на 50 м та більше, що плануються до будівництва, на відстані від 10 до 30 км від межі аеродрому.

2.13 Сільськогосподарські підприємства, будівлі та споруди з технічними процесами, які виділяють в навколишнє середовище відпрацьовані шкідливі речовини, повинні відокремлюватись санітарно-захисними зонами від житлових і громадських будинків. Розміри санітарно-захисних зон належить приймати згідно з санітарними нормами проектування промислових підприємств, ДБН [360-92*](#) та ДБН [Б.2.4-3-95](#).

В санітарно-захисних зонах допускається розміщувати склади (сховища) зерна, фруктів, овочів і картоплі та будівлі і споруди, вказані в діючих санітарних нормах проек-

тування промислових підприємств.

Дозволяється розміщення фермерських виробничих дворів на межі сільських поселень для складських приміщень (зерно, овочі, фрукти) та розташування автомашин і сільгосптехніки (без ремонту) в кількості до 5 двигунів на ділянках до 0,5 га з санітарно-захисною зоною 100 м відповідно до діючих санітарних норм проектування промислових підприємств та ДБН [360-92*](#).

2.14 Сільськогосподарські підприємства, які виділяють в атмосферу значну кількість диму, пилу або неприємних запахів, не допускається розміщувати в замкнутих долинах, котлованах та на інших територіях, не забезпечених природним

дач, которые запланированы для строительства на расстоянии до 10 км от границы аэродрома; построек и сооружений, воздушных линий связи и высоковольтных линий электропередач, абсолютная отметка верхушки которых больше абсолютной отметки аэродрома на 50 м и больше, которые планируются для строительства, на расстоянии от 10 до 30 км от границы аэродрома.

2.13 Сельскохозяйственные предприятия, постройки и сооружения с техническими процессами, которые выделяют в окружающую среду отработанные вредные вещества, должны отделяться санитарно-защитными зонами от жилых и общественных зданий. Размеры санитарно-защитных зон нужно принимать согласно санитарным нормам проектирования промышленных предприятий, ДБН [360-92*](#) и ДБН [Б.2.4-3-95](#).

В санитарно-защитных зонах допускается размещать склады (хранилища) зерна, фруктов, овощей и картофеля, а также постройки и сооружения, указанные в действующих сани-

ДБН Б.2.4-4-97

тарных нормах проектирования промышленных предприятий.

Разрешается размещение фермерских производственных дворов на границе сельских поселений для складских помещений (зерно, овощи, фрукты) и размещение автомашин и сельскохозяйственной техники (без ремонта) в количестве до 5 двигателей на участках до 0,5 га с санитарно-защитной зоной 100 м в соответствии с действующими санитарными нормами проектирования промышленных предприятий и ДБН [360-92*](#).

2.14 Сельскохозяйственные предприятия, которые выделяют в атмосферу значительное количество дыма, пыли или неприятных запахов, не допускается размещать в замкнутых долинах, котлованах и на других территориях, не обеспеченных природ-

привітнюванням.

2.15 На межі санітарно-захисних зон завширшки понад 100 м з боку сільбищної зони повинна передбачатися смуга зелених насаджень завширшки не менше 30 м, а при ширині зони від 50 до 100 м - смуга завширшки не менше 10 метрів.

2.16 Траси ліній електропередач, зв'язку та інших лінійних споруд повинні визначатися, по можливості, згідно з межами і полями сівозмін, вздовж шляхів, лісосмуг, існуючих трас з таким розрахунком, щоб забезпечувати вільний доступ до комунікацій з територій, які не зайняті сільськогосподарськими угіддями.

2.17 Слід віддавати перевагу при достатньому техніко-економічному обґрунтуванні організації селянських (фермерських) господарств, які базуються на основі малих сіл та хуторів у вигляді невеликих селищ на 5-10 господарств і

прилеглих до житла земельних ділянок з урахуванням зонування території на житлову та виробничу зони з дотриманням санітарних, протипожежних та зооветеринарних вимог.

2.18 Енергоємкі підприємства малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств розміщують з урахуванням можливого використання нетрадиційних

джерел енергії (низькопотенційної та викидної теплоти ТЕС, ТЕЦ, АЕС, газокompресорних станцій, сонячної енергії, енергії вітру, використання вторинних енергоресурсів промислових підприємств тощо).

2.19 Території сільськогосподарських підприємств підлягають лабораторному контролю на радіоактивність та забрудненість ґрунту радіонукліда-

дним проветриванием.

2.15 На границе санитарно-защитных зон шириной больше 100 м со стороны селитебной зоны должна предусматриваться полоса зеленых насаждений шириной не меньше 30 м, а при ширине зоны от 50 до 100 м - полоса шириной не меньше 10 метров.

2.16 Трассы линий электропередач, связи и других линейных сооружений должны определяться, по возможности, согласно с границами и полями севооборотов, вдоль дорог, лесополос, существующих трасс с таким расчетом, чтобы обеспечивать свободный доступ к коммуникациям с территорий, которые не заняты сельскохозяйственными угодьями.

2.17 Следует отдавать предпочтение при достаточном технико-экономическом обосновании организации крестьянских (фермерских) хозяйств, которые базируются на основе малых сел и хуторов в виде небольших поселков на 5-10 хозяйств и при-
ДБН В.2.4-4-97

легающих к жилью земельных участков с учетом зонирования территории на жилищную и производственную зоны с соблюдением санитарных, противопожарных и зооветеринарных требований.

2.18 Энергоемкие предприятия малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств размещают с учетом возможного использования нетрадиционных ис-

точников энергии (низкопотенциальной и выбросовой теплоты ТЭС, ТЭЦ, АЭС, газокompресорных станций, солнечной энергии, энергии ветра, использования вторичных энергоресурсов промышленных предприятий и др.)

2.19 Территории сельскохозяйственных предприятий подлежат лабораторному контролю на радиоактивность и загрязнение почвы радионуклидами.

ми.

2.20 В приміській зоні забороняється розмішувати малі сільськогосподарські підприємства та селянські (фермерські) господарства тваринницького напрямку.

3 ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПЛАНУВАЛЬНА
ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ
МАЛИХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАР-
СЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА
СЕЛЯНСЬКИХ (ФЕРМЕРСЬКИХ)
ГОСПОДАРСТВ

3.1 При розробці генеральних планів малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств слід керуватись цим розділом, державними будівельними нормами: ДБН [360-92](#)* "Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень"; ДБН [Б.2.4-1-94](#) "Планування і забудова сільських поселень"; ДБН [Б.2.4-3-95](#) "Генеральні плани сільськогоспо-

дарських підприємств"; ДБН [Б.2.2-2-95](#) "Теплиці і парники"; ДБН В.2-1-95 "Будівлі і споруди для тваринництва", а також діючими санітарними, зооветеринарними та протипожежними нормами і нормами технологічного проектування.

3.2 При розробці генеральних планів територію малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств поділяють на основні функціональні зони: виробничу (будівлі і споруди для утримання тварин, вигульні майданчики, інші виробничі приміщення), ветеринарно-санітарну (ізолятори та ін.), зберігання та виготовлення кормів, зберігання та обробки гною і посліду, адміністративно-виробничу.

Будівлі для утримання тварин повинні відповідати сукупності технологічних, технічних, зооветеринарних, саніта-

2.20 В городской черте запрещается размещать малые сельскохозяйственные предприятия и крестьянские (фермерские) хозяйства животноводческого направления.

3 ФУНКЦИОНАЛЬНО-ПЛАНИРОВА-
ТЕЛЬНАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ
ТЕРРИТОРИИ МАЛЫХ
СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕН-
НЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ И
КРЕСТЬЯНСКИХ
(ФЕРМЕРСКИХ) ХОЗЯЙСТВ

3.1 При разработке генеральных планов малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств следует руководствоваться этим разделом, государственными строительными нормами: ДБН [360-92](#)* "Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских поселений"; ДБН [Б.2.4-1-94](#) "Планировка и застройка сельских поселений", ДБН [Б.2.4-3-95](#) "Гене-
ДБН Б.2.4-4-97

ральные планы сельскохозяйственных предприятий"; ДБН [Б.2.2-2-95](#) "Теплицы и парники"; ДБН В.2-1-95 "Постройки и сооружения для животноводства", а также действующими санитарными, зооветеринарными и противопожарными нормами и нормами технологического проектирования.

3.2 При разработке генеральных планов территорию малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств разделяют на основные функциональные зоны: производственную (постройки и сооружения для содержания скота, выгульные площадки, другие производственные помещения), ветеринарно-санитарную (изоляторы и др.), хранения и приготовления кормов, хранения и обработки навоза и помета, административно-производственную.

Постройки для содержания скота должны соответствовать совокупности технологических, технических, зооветеринарных,

рно-гігієнічних і протипожежних вимог. Розподіл на вказані функціональні зони може уточнюватись з урахуванням конкретних умов будівництва.

3.3 Генеральні плани виробничих зон сільських поселень з розміщенням малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств розробляються на термін 20-25 років, якщо інший термін не вказано в завданні на проектування.

3.4 При розробці генеральних планів малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств в районі розміщення складів вибухових речовин, сильно діючих отруйних речовин та інших підприємств спеціального призначення відстань від підприємств, що проектується,

до вказаних об'єктів приймається згідно з відповідними нормативними документами, які затверджені у встановленому порядку.

3.5 При розробці генеральних планів виробничих зон малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств передбачається:

- економічно доцільне кооперування сільськогосподарських та промислових підприємств на одній земельній ділянці і організація загальних об'єктів підсобного та обслуговуючого призначення;

- дотримання нормативних відстаней між будівлями і спорудами при розміщенні малих сільськогосподарських підприємств;

- розміщення пожежних депо та постів;

- виконання вимог до організації єдиного архітектурного ансамблю з урахуванням природно-кліматичних та інших місцевих умов;

санитарно-гигиенических и противопожарных требований. Распределение на указанные функциональные зоны может уточняться с расчетом конкретных условий строительства.

3.3 Генеральные планы производственных зон сельских поселений с размещением малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств разрабатываются на срок 20-25 лет, если другой срок не указан в задании на проектирование.

3.4 При разработке генеральных планов малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств в районе размещения складов взрывчатых веществ, сильно действующих ядовитых веществ и других предприятий специального назначения расстояние от предприятий, которые проектируются, до указанных объектов принимается в соответствии с нормативными документами, которые утверждают в установленном порядке.

ДБН В.2.4-4-97

рые проектируются, до указанных объектов принимается в соответствии с нормативными документами, которые утверждают в установленном порядке.

3.5 При разработке генеральных планов производственных зон малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств предусматривается:

- экономически выгодное кооперирование сельскохозяйственных и промышленных предприятий на одном земельном участке и организация общих объектов подсобного и обслуживающего назначения;

- соблюдение нормативных расстояний между зданиями и сооружениями при размещении малых сельскохозяйственных предприятий;

- размещение пожарных депо и постов;

- выполнение условий по организации единого архитектурного ансамбля с учетом природно-климатических и других местных условий;

- заходи щодо охорони навколишнього середовища від забруднення виробничими викидами та стоками;

- можливість розширення виробничої зони сільськогосподарських малих підприємств;

- виконання будівельних та монтажних робіт індустріальними методами;

- можливість будівництва та позачергове введення сільськогосподарських підприємств в експлуатацію пусковими комплексами.

3.6 При розробці генеральних планів малих сільськогосподарських підприємств та се-

лянських (фермерських) господарств, що підлягають реконструкції та переобладнанню, слід передбачати:

- планування і забудову виробничих зон з виділенням земельних ділянок для можливого розширення, реконструкції і розміщення нових сільськогосподарських підприємств;

- покращення благоустрою виробничих територій та санітарно-захисних зон, підвищення архітектурного рівня забудови;

- техніко-економічну ефективність планувальних рішень.

3.7 Тваринницькі, птахівничі, звірівницькі ферми та підприємства по виробництву молока, м'яса та яєць слід розміщувати з підвітряного боку по відношенню до інших сільськогосподарських об'єктів та сільбищної зони.

Ветеринарні установи (за винятком ветсанпропускників), котельні, гноєсховища відкритого типу слід розміщувати з підвітряного боку по відношенню до тваринницьких будівель і споруд.

- мероприятия по охране окружающей среды от загрязнения производственными выбросами и стоками;

- возможность расширения производственной зоны сельскохозяйственных малых предприятий;

- выполнение строительных и монтажных работ индустриальными методами;

- возможность строительства и внеочередное введение сельскохозяйственных предприятий в эксплуатацию пусковыми комплексами.

3.6 При разработке генеральных планов малых сельскохозяйственных предприятий и ДБН В.2.4-4-97

крестьянских (фермерских) хозяйств, которые подлежат реконструкции и переоборудованию, следует предусматривать:

- планировку и застройку производственных зон с выделением земельных участков для возможного расширения, реконструкции и размещения сельскохозяйственных предприятий;

- улучшение благоустройства производственных территорий и санитарно-защитных зон, повышение архитектурного уровня застройки;

- технико-экономическую эффективность планировочных решений.

3.7 Животноводческие, птицеводческие, звероводческие фермы и предприятия по производству молока, мяса и яиц следует размещать с подветренной стороны по отношению к другим сельскохозяйственным объектам и селитебной зоне.

Ветеринарные учреждения (за исключением ветсанпропускников), котельные, навозохранилища открытого типа следует размещать с подветренной стороны по отношению к животноводческим постройкам и сооруже-

Склади мінеральних добрив і хімічних засобів захисту рослин слід розміщувати з підвітряного боку по відношенню до житлових, цивільних і виробничих будівель.

Склади легкоспалимих матеріалів повинні розміщуватись в низинах із підвітряного боку по відношенню до інших будівель, а також з урахуванням рози вітрів по відношенню до котельних на твердому паливі.

3.8 Генеральними планами сільськогосподарських підприємств та селянських (фермер-

ських) господарств допускається розміщення будівель із зберіганням грубих кормів (сіна, соломи) та підстилки в горищних приміщеннях за умов:

- наявності негорючих покрівлі і утеплювача або захисту горючого перекриття та утеплювача (з боку горища) глиняною обмазкою шаром не менше 30 мм завтовшки;

- огороження негорючими матеріалами димоходів за периметром на відстані не менше 1 м;

- захисту електропроводки на даху від механічних пошкоджень.

3.9 При проектуванні тваринницьких, птахівничих і звірівничих підприємств розміщення кормоцехів і складів грубих кормів, а також орієнтація будівель і споруд малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств приймається відповідно до норм технологічного проектування.

3.10 Теплиці та парники слід розміщувати, як правило, на південних або південно-східних схилах, з найвищим рівнем ґрунтових вод не менше ніж 1,5

ніям.

Склади мінеральних добрив і хімічних засобів захисту рослин следует размещать с подветренной стороны по отношению к жилищным, гражданским и производственным постройкам.

Склади легкогораемых материалов должны размещаться в низинах с подветренной стороны по отношению к другим постройкам, а также с учетом розы ветров по отношению к котельным на твердом топливе.

3.8 Генеральными планами сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермер-ДБН Б.2.4-4-97

ских) хозяйств допускается размещение построек для хранения грубых кормов (сена, соломы) и подстилки в чердачных помещениях ферм при условии:

- наличия негораемых крыш и утеплителя или защиты гораемого перекрытия и утеплителя (со стороны чердака) глиняной обмазкой слоем не менее 30 мм толщиной;

- ограждения негораемыми материалами дымоходов по периметру на расстоянии не менее 1 м;

- защиты электропроводки на крыше от механических повреждений.

3.9 При проектировании животноводческих, птицеводческих и звероводческих предприятий размещение кормоцехов и складов грубых кормов, а также ориентация построек и сооружений малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств принимается соответственно нормами технологического проектирования.

3.10 Теплицы и парники следует размещать, как правило, на южных или юго-восточных склонах, с самым высоким уровнем ґрунтовых вод не менее чем

м від поверхні землі. Планування земельних ділянок виконувати згідно з ДБН Б.2.2-2-95.

3.11 Склади і сховища сільськогосподарської продукції слід розмішувати на добре провітрюваних земельних ділянках з найвищим рівнем ґрунтових вод не менше 1,5 м від поверхні землі.

3.12 Будівлі та споруди з виробництвами категорій А, Б та В, а також склади мінеральних добрив та хімічних засобів захисту рослин слід розмішувати з підвітряного боку (згідно з середньорічною розкою вітрів) по відношенню до інших виробничих будівель і споруд.

3.13 Санітарно-захисна зона від ґноєсховищ фермерських господарств приймається такою, як від тваринницької ферми (у складі якої є ґноєсховище) відповідної потужності згідно з обов'язковим додатком І ДБН [Б.2.4-3-95](#).

3.14 Споруди, системи видалення, обробки, зберігання, знезараження, підготовки та використання ґною, ґнойових стоків та посліду розміщуються по відношенню до тваринницьких приміщень і житлової забудови з підвітряного боку до пануючих напрямків вітру, а також нижче водозабірних споруд. При цьому слід дотримуватись санітарно-захисних зон у відповідності з ДБН [Б.2.4-3-95](#).

3.15 Розміщення пожежних депо і розміри ділянок пожежних депо та пожежних постів слід приймати відповідно до ДБН [Б.2.4-3-95](#).

3.16 Для селянських (фермерських) господарств та для малих сільськогосподарських підприємств встановлюються санітарно-захисні зони згідно з ДБН [Б.2.4-3-95](#).

3.17 При утриманні в од-

1,5 м от поверхности земли. Планировку земельных участков выполнять согласно ДБН Б.2.2-2-95.

3.11 Склады и хранилища сельскохозяйственной продукции следует размещать на хорошо проветриваемых земельных участках с высоким уровнем грунтовых вод не менее 1,5 м от поверхности земли.

3.12 Постройки и сооружения с производствами категорий А, Б и В, а также склады минеральных удобрений и химических средств защиты растений ДБН Б.2.4-4-97

следует размещать с подветренной стороны (согласно среднегодовой розе ветров) по отношению к другим производственным постройкам и сооружениям.

3.13 Санитарно-защитная зона от навозохранилищ фермерских хозяйств принимается как от животноводческой фермы (в составе которой имеется навозохранилище) соответственной мощности согласно обязательному положению І ДБН [Б.2.4-3-95](#).

3.14 Сооружения, системы удаления, обработки, хранения, обезвреживания, подготовки и использования навоза, навозных стоков и помета размещаются по отношению к животноводческим помещениям и жилой застройке с подветренной стороны к господствующим направлениям ветров, а также ниже водозаборных сооружений. При этом следует придерживаться санитарно-защитных зон в соответствии с ДБН [Б.2.4-3-95](#).

3.15 Размещение пожарных депо и размеры участков пожарных депо и пожарных постов следует принимать соответственно ДБН [Б.2.4-3-95](#).

3.16 Для крестьянских (фермерских) хозяйств и для малых сельскохозяйственных предприятий устанавливаются санитарно-защитные зоны согласно ДБН [Б.2.4-3-95](#).

3.17 При содержании в од-

ній будівлі різних видів тварин приміщення поділяють на ізольовані секції. Птиця утримується ізольовано від великої рогатої худоби, свиней та овець.

При вигульовому утриманні птиці зооветеринарний розрив повинен складати не менше 100 м, при утриманні в клітках – 50 м. Загальна кількість тварин при блокуванні приміщень не повинна бути більша ніж утримується на малих фермер-

ських господарствах.

3.18 На фермах малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств будівництво ветеринарних об'єктів не передбачається. Ветеринарне обслуговування проводиться згідно з діючими відомчими нормами технологічного проектування ветеринарних об'єктів ВНТН СГП-46-7-96 та ВНТП СГП-46-1-94.

3.19 Будови з поздовжніми аераційними ліхтарями та будівлі з отворами в стінах, які використовуються для аерації приміщень, слід орієнтувати поздовжньою віссю перпендикулярно або під кутом не менше 40° до пануючого напрямку вітру в літній період.

3.20 Радіуси обслуговування пожежними депо слід приймати згідно з ДБН [Б.2.4-3-95](#).

3.21 Відстані між будівлями та спорудами сільськогосподарських підприємств в залежності від ступеня їх вогнестійкості слід приймати згідно з обов'язковим додатком 4.

3.22 В малих сільськогосподарських підприємствах та селянських (фермерських) господарствах змішаного типу, для яких встановлюються санітарно-захисні зони згідно з ДБН [Б.2.4-3-95](#), приймаються санітарно-захисні зони більшого

ной постройке разных видов животных помещения разделяются на изолированные секции. Птица содержится изолированно от крупного рогатого скота, свиней и овец.

При выгульном содержании птицы зооветеринарный разрыв должен составлять не меньше 100 м, при содержании в клетках – 50 м. Общее количество животных при блокировании помещений не должно быть больше чем содержание на малых фермах ДБН Б.2.4-4-97

рских хозяйствах.

3.18 На фермах малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств строительство ветеринарных объектов не предусматривается. Ветеринарное обслуживание производится в соответствии с действующими ведомственными нормами технологического проектирования ветеринарных объектов ВНТН СГП-46-7-96 и ВНТП СГП-46-1-94.

3.19 Постройки с продольными аэрационными фонарями и постройки с отверстиями в стенах, которые используются для аэрации помещений, следует ориентировать продольной осью перпендикулярно или под углом не менее 40° к господствующему направлению ветра в летний период.

3.20 Радиусы обслуживания пожарными депо следует принимать согласно ДБН [Б.2.4-3-95](#).

3.21 Расстояния между постройками и сооружениями сельскохозяйственных предприятий в зависимости от степени их огнестойкости следует принимать согласно обязательному приложению 4.

3.22 В малых сельскохозяйственных предприятиях и крестьянских (фермерских) хозяйствах смешанного типа, для которых устанавливаются санитарно-защитные зоны согласно ДБН [Б.2.4-3-95](#), принимаются санитарно-защитные зоны боль-

значення з тих, що потребують окремі типи тваринницьких будівель або окремі виробництва.

шего значения из тех, что требуются для отдельных видов животноводческих построек или отдельных производств.

ДБН Б.2.4-4-97

4 ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ ТА ІНЖЕНЕРНІ МЕРЕЖІ

4.1 Малі сільськогосподарські підприємства та селянські (фермерські) господарства повинні бути забезпечені водопостачанням, системою вилучення та відведення гноевих, стічних та поверхневих вод, тепlopостачанням, електропостачанням, радіо та телефоном.

4.2 При проектуванні інженерних мереж належить дотримуватись вимог відповідних нормативних документів.

4.3 Мережу інженерних комунікацій на ділянках малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств слід проектувати як єдину систему, передбачаючи, як правило, спільне їх прокладання.

4.4 Відстані по горизонталі між підземними інженерними мережами слід приймати згідно з ДБН [Б.2.4-3-95](#).

4.5 Для водопостачання виробничих зон в залежності від місцевих умов приймаються такі системи:

- господарсько-питна, виробнича та протипожежна з подачею води на зовнішнє пожегогасіння з гідрантів, встановлених на зовнішній кільцевій водопровідній мережі;

- господарсько-питна та виробнича з подачею води на зовнішнє пожегогасіння з природних та штучних водойм.

Середньодобові водопостачання та водовідведення сільськогосподарських підприємств визначаються нормами технологічного проектування.

4 ИНЖЕНЕРНОЕ ОБОРУДОВАНИЕ И ИНЖЕНЕРНЫЕ СЕТИ

4.1 Малые сельскохозяйственные предприятия и крестьянские (фермерские) хозяйства должны быть обеспечены водоснабжением, системой изъятия и отвода навозных, сточных и поверхностных вод, теплоснабжением, электроснабжением, радио и телефоном.

4.2 При проектировании инженерных сетей нужно придерживаться требований соответствующих нормативных документов.

4.3 Сеть инженерных коммуникаций на участках малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств следует проектировать как единую систему, предусматривая, как правило, общую их прокладку.

4.4 Расстояния по горизонтали между подземными инженерными сетями следует принимать согласно ДБН [Б.2.4-3-95](#).

4.5 Для водоснабжения производственных зон в зависимости от местных условий принимаются следующие системы:

- хозяйственно-питьевая, производственная и противопожарная с подачей воды на наружное пожаротушение из гидрантов, установленных на наружной кольцевой водопроводной сети;

- хозяйственно-питьевая и производственная с подачей воды на наружное пожаротушение из природных и искусственных водохранилищ.

Среднесуточные нормы водоснабжения и водоотведения сельскохозяйственных предприятий определяются нормами технологического проектирования.

Визначення джерела господарсько-питного забезпечення

та його розміщення слід погоджувати з місцевими органами санітарно-епідеміологічної служби при виборі майданчика під будівництво. Гранично-допустимі концентрації (ГДК) шкідливих речовин в джерелах водопостачання не повинні перевищувати величин, наведених в діючих санітарних нормах.

Границі I, II та III поясів зони санітарної охорони господарсько-питного водопостачання підземних або поверхневих джерел водопостачання, а також санітарні заходи на території зон належить приймати згідно з СНиП [2.04.02-84](#), ВБН СГіП-46-5-96 та Положенням про порядок проектування і експлуатації зон санітарної охорони джерел водопостачання та водопроводів господарсько-питного призначення (затвердженням Головним державним санітарним лікарем СРСР 2040-82).

4.6 Розрахункове середньодобове накопичення виробничих стічних вод від сільськогосподарських підприємств визначається нормами технологічного проектування.

Каналізацію та очистку стічних вод сільськогосподарських підприємств слід проектувати за роздільною системою: виробничо-побутовою, гнійовою та дощовою згідно з ВНТП СГіП-46-9-94, ВБН СГіП-46-6-96 та СНиП [2.04.03-85](#).

При проектуванні санітарно-технічних споруд комунального призначення для санітарної очистки сільськогосподарських підприємств слід керуватися діючими санітарними правилами і нормами. Санітарно-захисні зони від каналізаційних споруд та мінімальні відстані від систем утилізації гною приймати згідно з додатками 3 і 4 ДБН [Б.2.4-3-95](#).

Определение источника хозяйственно-питьевого обеспече-

ДБН Б.2.4-4-97

ния и его размещение следует согласовывать с местными органами санитарно-эпидемиологической службы при выборе площадки под строительство. Предельно-допустимые концентрации (ПДК) вредных веществ в источниках водоснабжения не должны превышать величин, приведенных в действующих санитарных нормах.

Границы I, II и III поясов зоны санитарной охраны хозяйственно-питьевого водоснабжения подземных или поверхностных источников водоснабжения, а также санитарные мероприятия на территории зон нужно принимать согласно СНиП [2.04.02-84](#), ВБН СГіП-46-5-96 и Положению о порядке проектирования и эксплуатации зон санитарной охраны источников водоснабжения и водопроводов хозяйственно-питьевого назначения (утвержденным Главным государственным санитарным врачом СССР 2040-82)

4.6 Расчетное среднесуточное накопление отработанных сточных вод от сельскохозяйственных предприятий определяется нормами технологического проектирования.

Канализацию и очистку сточных вод сельскохозяйственных предприятий следует проектировать по раздельной системе: производственно-бытовой, навозной и дождевой согласно ВНТП СГіП-46-9-94, ВБН СГіП-46-6-96 и СНиП [2.04.03-85](#).

При проектировании санитарно-технических сооружений коммунального назначения для санитарной очистки сельскохозяйственных предприятий следует руководствоваться действующими санитарными правилами и нормами. Санитарно-защитные зоны от канализационных сооружений и минимальные расстояния от систем утилизации навоза принимать согласно приложениям

Споруди для знезараження, компостування твердих відходів, термічної сушки та спалювання осадів слід виконувати згідно з ВБН СГіП-46-6-96 та СНіП [2.04.03-85](#).

Компостування виконувати на майданчиках з асфальтовим або бетонним покриттям.

При збиранні, обробці і зберіганні відходів виробництва, а також утилізації відходів тваринницьких ферм малих сільськогосподарських підприємств слід враховувати вимоги СанПіН 5.02.12/Н-89.

Облаштування місць складування або зберігання виробничо-побутового сміття та інших відходів, які служать джерелом забруднення атмосферного повітря пилом, мікроорганізмами, шкідливими газоподібними речовинами та речовинами з неприємним запахом або іншого шкідливого впливу, необхідно узгоджувати з місцевими органами державної виконавчої влади та органами санітарно-епідеміологічного нагляду при збереженні нормативів екологічної безпеки та забезпечення можливості їх подальшого господарського використання.

На малих сільськогосподарських підприємствах, що підлягають реконструкції та виділяють виробничі шкідливості, необхідно передбачати впровадження більш досконалої технології виробництва та використання установок для уловлювання виробничих викидів та утилізацію гною.

4.7 Зовнішні мережі та споруди водопостачання проектується згідно з СНіП [2.04.02-84](#), ВБН СГіП-46-5-96; зовнішні мережі каналізації згідно з СНіП [2.04.03-85](#) та ВБН СГіП-46-6-96; теплові мережі - згідно з СНіП [2.04.07-86](#).

Сооружения для обеззараживания, компостования твердых отходов, термической сушки и сжигания осадков исполняют согласно ВБН СГіП-46-6-96 и СНіП [2.04.03-85](#).

Компостование производить на площадках с асфальтовым или бетонным покрытием.

При сборе, обработке и хранении отходов производства, а также утилизации отходов животноводческих ферм малых сельскохозяйственных предприятий следует учитывать требования СанПин 5.02.12/Н-89.

Обустройство мест складирования или хранения производственно-бытового мусора и других отходов, которые служат источником загрязнения атмосферного воздуха пылью, микроорганизмами, вредными газоподобными веществами и веществами с неприятными запахами или другого вредного воздействия, необходимо согласовывать с местными органами государственной исполнительной власти и органами санитарно-эпидемиологического надзора при сохранении нормативов экологической безопасности и сохранения возможности их дальнейшего хозяйственного использования.

На малых сельскохозяйственных предприятиях, которые подлежат реконструкции и выделяют производственные вредности, необходимо предусматривать внедрение более усовершенствованной технологии производства и использования установок для улавливания производственных выбросов и утилизации навоза.

4.7 Наружные сети и сооружения водоснабжения проектируются согласно СНіП [2.04.02-84](#), ВБН СГіП-46-5-96; наружные сети канализации - согласно СНіП [2.04.03-85](#) и ВБН СГіП-46-6-96; тепловые сети - согласно СНіП [2.04.07-86](#).

4.8 Енергозабезпечення сільських споживачів слід передбачати від енергосистем шляхом приєднання до існуючих енергомереж. В окремих випадках допускається будівництво місцевих, в основному, дизельних електростанцій або нетрадиційних джерел енергії.

4.9 Потрібна потужність живлення електроенергією визначається для виробничих потреб згідно з технологічними вимогами, для господарсько-побутових і комунальних потреб згідно з діючими нормативами.

5 ИНЖЕНЕРНА ПІДГОТОВКА, БЛАГОУСТРІЙ, ОЗЕЛЕНЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ТА ШЛЯХІВ

5.1 Інженерна підготовка території включає вертикальне планування, відведення поверхневих вод, пониження рівня ґрунтових вод, захист території від затоплення та підтоплення, захист від зсувів та сільових потоків, а також доведення території до належних санітарно-інженерних умов.

При проведенні вертикального планування проектні позначки території визначають виходячи з умов максимального збереження природного рельєфу місцевості, ґрунтового покриття та існуючих зелених насаджень, відводу поверхневих вод з швидкостями, які виключають можливість ерозії ґрунту, мінімальних обсягів земляних робіт з урахуванням виїмок та насипів на майданчику будівництва.

5.2 Суцільне вертикальне планування дозволяє проведення робіт при щільності забудови більше 25%. В інших випадках передбачають вибіркове вертикальне планування та виконання планувальних робіт тільки на

ділянках, на яких розміщуються будівлі та споруди.

4.8 Энергообеспечение сельских потребителей следует предусматривать от энергосистем путем подсоединения к существующим электросетям. В отдельных случаях допускается строительство местных, в основном, дизельных электростанций или нетрадиционных источников энергии.

4.9 Необходимая мощность питания электроэнергией определяется для производственных нужд согласно технологическим требованиям, для хозяйственно-бытовых и коммунальных нужд согласно действующим нормативам.

5 ИНЖЕНЕРНАЯ ПОДГОТОВКА, БЛАГОУСТРОЙСТВО, ОЗЕЛЕНЕНИЕ ТЕРРИТОРИЙ И ДОРОГ

5.1 Инженерная подготовка территории состоит из вертикальной планировки, отведения поверхностных вод, понижения уровня грунтовых вод, защиты территории от затопления и подтопления, защиты от обвалов и селевых потоков, а также приведения территорий к надлежащим санитарно-инженерным условиям.

При проведении вертикальной планировки проектные отметки территорий определяют исходя из условий максимального природного рельефа местности, почвенного покрытия и существующих зеленых насаждений, отвода поверхностных вод со скоростями, которые исключают возможность эрозии почвы, минимального объема земляных работ с учетом выемок и насыпи на площадке строительства.

5.2 Сплошная вертикальная планировка разрешает проведение работ при плотности застройки больше 25%. В других случаях предусматривается выборочная вертикальная планировка и выполнение планировочных

работ только на участках, на которых размещаются постройки и сооружения.

ДБН Б.2.4-4-97

5.3 Ухил території малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств приймається не менше 0,003 та не більше: для глинистих ґрунтів – 0,05, для піщаних – 0,03 та для ґрунтів, які легко розмиваються–0,01.

Ухили вигульних майданчиків для тварин повинні прийматися не менше 0,02 та не більше 0,06.

5.4 Рівень чистої підлоги першого поверху в будівлях та в спорудах приймається, як правило, на 15 см вище планувальної позначки ділянок, що примикає до споруди.

Позначки підлоги підвальних або інших заглиблених споруд повинні бути вище рівня ґрунтових вод не менше ніж на 0,5 м.

5.5 Відведення поверхневих вод із території сільськогосподарських підприємств здійснюється відкритим способом по гідроізованих лотках та каналах, якщо вони не забруднені шкідливими хімічними речовинами, технологічними продуктами, збудниками інфекційних захворювань тощо. При наявності шкідливих компонентів поверхневі води направляються на очисні споруди відповідно до вимог ВНТП СТІП-46-9-94 та СанПіН 5.02.12/Н-89.

5.6 Відстані по горизонталі між інженерними підземними мережами, будівлями та спорудами слід приймати не менше зазначених в ДБН Б.2.43-95.

При проектуванні інженерних мереж належить дотримуватись вимог відповідних норма-

тивних документів.

5.7 Санітарно-захисні зони від каналізаційних споруд та мінімальні відстані від си-

5.3 Уклон территории малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств принимается не меньше 0,003 и не больше: для глинистых почв – 0,05, для песчаных – 0,03 и для почв, которые легко размываются–0,01.

Уклоны выгульных площадок для животных должны приниматься не меньше 0,02 и не больше 0,06.

5.4 Уровень чистого пола первого этажа в постройках и в сооружениях принимается, как правило, на 15 см выше планировочной отметки участка, который примыкает к сооружению.

Отметки пола подвальных помещений или других построек должны быть выше уровня грунтовых вод не меньше чем на 0,5 м.

5.5 Отведение поверхностных вод с территории сельскохозяйственных предприятий осуществляется открытым способом по гидроизолированным лоткам и каналам, если они не загрязнены вредными химическими веществами, технологическими продуктами, возбудителями инфекционных заболеваний и др. При наличии вредных компонентов поверхностные воды направляются на очистные сооружения согласно требованиям ВНТП СТГП-46-9-94 и СанПиН 5.02.12/Н-89.

5.6 Расстояния по горизонтали между инженерными подземными сетями, постройками и сооружениями следует принимать не менее указанных в ДБН [Б.2.4-3-95](#).

При проектировании инженерных сетей необходимо придерживаться требований соответствующих нормативных документов.

5.7 Санитарно-защитные зоны от канализационных сооружений и минимальные расстояния

стем утилізації гною приймати згідно з ДБН [Б.2.4-3-95](#).

5.8 Озелененню підлягають вільні від забудови та покриття ділянки, а також санітарно-захисні зони та ділянки по периметру території сільськогосподарських підприємств у вигляді живоплоту. Площа ділянок, що передбачені для озеленення, повинна складати не менше 15% від загальної площі території підприємства, а при щільності забудови понад 50% - не менше 10%.

5.9 Для зелених насаджень на території сільськогосподарського підприємства та в санітарно-захисних смугах слід передбачати місцеві типи рослин з урахуванням їх санітарно-захисних, декоративних якостей та стійкості до виробничих викидів.

В межах протипожежних відстаней посадка дерев хвойних порід не допускається.

5.10 Відстань від будівель та споруд до осі посадки дерев та чагарників слід приймати згідно з ДБН Б.2.4-3-96.

5.11 Ширину смуги зелених насаджень рекомендується приймати згідно з ДБН Б.2.4-3-96.

5.12 На малих сільськогосподарських підприємствах необхідно передбачати відкриті благоустроєні майданчики для відпочинку працюючих з розрахунку 1 м² на одного працюючого в найбільш чисельну зміну.

5.13 Відстані між деревами та чагарниками при рядовій посадці слід приймати не менше вказаних в таблиці 5.1.

Таблиця

5.1

Таблиця

от систем утилизации навоза принимать согласно ДБН [Б.2.4-3-95](#).

5.8. Озеленению подлежат свободные от застройки и покрытия участки, а также санитарно-защитные зоны и участки по периметру территории сельскохозяйственных предприятий в виде живой изгороди. Площадь участков, которые предусмотрены для озеленения, должна составлять не менее 15% от общей площади территории предприятия, а при плотности застройки сверх 50% - не меньше 10%.

5.9 Для зеленых насаждений на территории сельскохозяйственных предприятий и в санитарно-защитных полосах следует предусматривать местные типы растений с учетом их санитарно-защитных, декоративных качеств и стойкости к производственным выбросам.

В границах противопожарных расстояний посадка деревьев хвойных пород не допускается.

5.10 Расстояние от построек и сооружений до оси посадки деревьев и кустарников следует принимать согласно ДБН Б.2.4-3-96.

5.11 Ширину полосы зеленых насаждений рекомендуется принимать согласно ДБН Б.2.4-3-96.

5.12 На малых сельскохозяйственных предприятиях необходимо предусматривать открытые благоустроенные площадки для отдыха работающих из расчета 1 м² на одного работающего в наиболее многочисленную смену.

ДБН Б.2.4-4-97

5.13 Расстояния между деревьями и кустарниками при рядовой посадке следует принимать не меньше указанных в таблице 5.1.

Характеристика насаджень Характеристика насаждений	Мінімальна відстань між деревями та чагарниками в осях, м Минимальное расстояние между деревьями и кустарниками в осях, м
Дерева світлолюбивих порід Деревья светлюбивых пород	3,0
Дерева тіневитривалих порід Деревья теневыносливых пород	2,5
Чагарники заввишки до 1 м Кустарники высотой до 1 м	0,4
Те саме, до 2 м То же, до 2 м	0,6
Те саме, більше 2 м То же, больше 2 м	1,0

5.14 Огорожу території сільськогосподарського підприємства слід передбачати відповідно до норм технологічного проектування.

5.14 Ограждение территории сельскохозяйственного предприятия следует предусматривать в соответствии с нормами технологического проектирования.

5.15 Транспортні зв'язки сільбищної зони з виробничою зоною сільських поселень та з окремими малими сільськогосподарськими підприємствами та селянськими (фермерськими) господарствами слід передбачати у відповідності зі схемою районного планування, розвитку внутрішньогосподарських шляхів, внутрішньогосподарського землекористування та генеральним планом сільського поселення.

5.15 Транспортные связи селитебной зоны с производственной зоной сельских поселений и с отдельными малыми сельскохозяйственными предприятиями и крестьянскими (фермерскими) хозяйствами следует предусматривать в соответствии со схемой районной планировки, развития внутрихозяйственных дорог, внутрихозяйственного землепользования и генеральным планом сельского поселения.

5.16 Господарські проїзди, на яких здійснюється

5.16 Хозяйственные проезды, на которых осуществляется

ДБН Б.2.4-4-97

прогін худоби та проїзд вантажного транспорту до присадибних ділянок, повинні мати смугу руху 4,5 метри.

прогон скота и проезд грузового транспорта до усадебных участков, должны иметь полосу движения 4,5 метров.

5.17 Внутрішньогосподарські автомобільні шляхи та автомобільні шляхи і тротуари сільськогосподарських підприємств слід проектувати згідно з ДБН Б.2.4-3-96 та ві-

5.17 Внутрихозяйственные автомобильные дороги и автомобильные дороги и тротуары сельскохозяйственных предприятий следует проектировать согласно ДБН Б.2.4-3-96 и соответствен-

дповідно до СНіП [2.05.11-83](#).

5.18 При проектуванні під'їздів до будівель та споруд, а також до водоймищ, які є джерелом протипожежного водопостачання, слід передбачати під'їзди з майданчиками для розвороту транспорту розміром не менше 12х12 метрів.

6 ЖИТЛОВА ЗАБУДОВА ТА ЖИТЛОВІ БУДИНКИ

6.1 При проектуванні житлової забудови та житлових будинків в селянських (фермерських) господарствах слід керуватись ДБН [79-92](#), ДБН [360-92](#)* та ДБН [Б.2.4-1-94](#).

6.2 Основні типи житлових будинків для селянських (фермерських) господарств за структурою можуть бути такі:

- житловий будинок фермера для звичайної сім'ї:

- житловий будинок фермера з блоками для сезонних робітників;

- житловий будинок для сімей фермера, що мають родинні зв'язки (сім'я брата, сестри тощо з ізольованими або напівізольованими квартирами).

З урахуванням строків проживання слід виділити такі типи житла:

- для постійного проживання;

- постійне житло для тимчасового або сезонного проживання.

6.3 Відведення території під житлове будівництво селянських (фермерських) господарств та малих сільськогосподарських підприємств здійснюється згідно з планом розміщення такого будівництва та генеральними планами забудови території з додержанням санітарно-захисної зони від

но СНиП 5.05. II-83.

5.18 При проектировании подъездов к постройкам и сооружениям, а также к водохранилищам, которые являются источником противопожарного водоснабжения, следует предусматривать подъезды к площадкам для разворота транспорта размером не меньше 12 х 12 метров.

6 ЖИЛАЯ ЗАСТРОЙКА И ЖИЛЫЕ ДОМА

6.1 При проектировании жилой застройки и жилых домов в крестьянских (фермерских) хозяйствах следует руководствоваться ДБН [79-92](#), ДБН [360-92](#)* и ДБН [Б.2.4-1-94](#).

6.2 Основные типы жилых домов для крестьянских (фермерских) хозяйств по структуре могут быть следующие:

- жилой дом фермера для обычной семьи;

- жилой дом фермера с блоками для сезонных рабочих;

- жилой дом для семей фермера, которые имеют родственные связи (семья брата, сестры и т.д. с изолированными или полуизолированными квартирами).

С учетом сроков проживания следует выделить такие типы жилья:

- для постоянного проживания;

ДБН Б.2.4-4-97

- постоянное жилье для временного или сезонного проживания.

6.3 Отведение территории под жилищное строительство крестьянских (фермерских) хозяйств и малых сельскохозяйственных предприятий осуществляется согласно плану размещения такого строительства и генеральным планам застройки территории с соблюдением санитарно-защитной зоны от произво-

виробництва.

6.4 Житлове будівництво для селянських (фермерських) господарств слід розміщувати:

- в сільбищній зоні сільських поселень в межах пішої доступності до фермерської виробничої зони, яка може бути у виробничій зоні поселення або розміщуватись окремо на фермерських землях;

- у відроджених невеликих хуторах, біля яких розміщується виробнича зона;

- на фермерських землях біля виробничих приміщень з дотриманням санітарно-захисної зони, протипожежних та ветеринарно-санітарних розривів між виробничою та житловою зонами.

6.5 Дозволяється будівництво житлово-виробничих комплексів за умов блокування приміщень з врахуванням діючих санітарних, зооветеринарних та протипожежних норм.

6.6 Санітарно-захисні розриви між житловими будинками, поодинокими або груповими сараями для худоби, кролів, нутрій, диких тварин та птахів, а також іншими господарсько- побутовими будівлями та спорудами приймати згідно з ДБН [79-92](#).

6.7 При розробці об'ємно-планувальних рішень та інженерного обладнання фермерських житлових будинків слід керуватися розділами 3 та 4 ДБН [79-92](#)

6.8 Мінімальну відстань від житлових будинків I та II ступенів вогнестійкості до виробничих селянських (фермерських) будівель та виробничих приміщень малих сільськогосподарських підприємств і гаражів I та II ступенів вогнестійкості слід приймати не менше 9 м, а до виробничих будівель, що мають покриття із застосуванням утеплювачів з полімерних

дства.

6.4 Жилищное строительство для крестьянских (фермерских) хозяйств следует размещать:

- в селитебной зоне сельских поселений в границах пешеходной доступности к производственной зоне, которая может быть в производственной зоне поселения или размещаться отдельно на фермерских землях;

- в возрожденных небольших хуторах, возле которых размещается производственная зона;

- на фермерских землях возле производственных помещений с соблюдением санитарно-защитной зоны, противопожарных и ветеринарно-санитарных разрывов между производственной и жилой зонами.

6.5 Разрешается строительство жилищно-производственных комплексов при условии блокирования помещений с учетом действующих санитарных, зооветеринарных и противопожарных норм.

6.6 Санитарно-защитные разрывы между жилыми домами, одинокими или групповыми сараями для скота, кроликов, нутрий, диких животных и птицы, а также другими хозяйственно-бытовыми постройками и сооружениями принимать согласно ДБН [79-92](#).

ДБН Б.2.4-4-97

6.7 При разработке объемно-планировочных решений и инженерного оборудования фермерских жилых домов следует руководствоваться разделами 3 и 4 ДБН [79-92](#).

6.8 Минимальное расстояние от жилых домов I и II степеней огнестойкости до производственных крестьянских (фермерских) построек и производственных помещений малых сельскохозяйственных предприятий и гаражей I и II степеней огнестойкости следует принимать не меньше 9м, а до производственных построек, которые имеют покрытие с применением утеплителей из полимерных

матеріалів або з горючих утеплювачів не менше 15 метрів.

6.9 Проектування на присадибних ділянках вбудованих та прибудованих гаражів на першому поверсі площею до 40 м² допускається без додержання нормативів на проектування підприємств по обслуговуванню автомобілів за умови відокремлення їх протипожежними перегородками I типу згідно з ДБН [79-92](#).

6.10 Санітарно-захисні розриви між житловими будинками, поодинокими та груповими сараями для утримання худоби і птиці площею до 300 м² з кількістю тварин менше ніж вказано в таблиці 6.1 приймаються згідно з таблицею 3 ДБН [79-92](#).

материалов или сгораемых утеплителей не меньше 15 метров.

6.9 Проектирование на приусадебных участках встроенных и пристроенных гаражей на первом этаже площадью до 40 м² допускается без соблюдения нормативов на проектирование предприятий по обслуживанию автомобилей при условии отделения их противопожарными перегородками I типа согласно ДБН [79-92](#).

6.10 Санитарно-защитные разрывы между жилыми домами, одинокими и групповыми сараями для содержания животных и птицы площадью до 300 м² с количеством животных меньше чем указано в таблице 6.1 принимаются согласно таблице 3 ДБН [79-92](#).

Таблиця 6.1
Таблица 6.1

Напрямок господарства Направление хозяйства	Кількість поголів'я Количество поголовья
Свиноферма	15
Ферма ВРХ Ферма КРС	20
Птахоферма Птицеферма	100
Вівцеферма Овцеферма	50
Кролеферма	150

ДБН Б.2.4-4-97

Примітка. При змішаному утриманні тварин поголів'я визначається відсотковим співвідношенням

6.11 Санітарно-захисні розриви між житловими будинками та об'єктами тваринництва з кількістю поголів'я, що наведено в таблиці 6.1, приймаються згідно з обов'язковим додатком 1.

6.12 Відкриті відгодівельні майданчики на 200 і більше голів ВРХ з урахуванням специфічних запахів віддаляють від житлових будинків на відстань не менше 0,5 кілометра.

Примечание. При смешанном содержании скота поголовье определяется процентным соотношением.

6.11 Санитарно-защитные разрывы между жилыми домами и объектами животноводства с количеством поголовья, которое приведено в таблице 6.1, принимаются согласно обязательному приложению 1.

6.12 Открытые откормочные площадки на 200 и больше голов КРС с учетом специфических запахов размещают подальше от жилых домов на расстоянии не менее 0,5 километра.

7 ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

7.1 При розробці ОВНС (оцінка впливу на навколишнє середовище) генеральних планів малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств передбачаються заходи щодо раціонального використання природних ресурсів, охороні атмосферного повітря, водних об'єктів та ґрунту, а також продуктів харчування від забруднення, впливу електричних та магнітних полів, вібрації, шуму тощо, забезпечення радіаційної безпеки та санітарної очистки території згідно з вимогами Закону України "Про охорону навколишнього середовища".

7.2 Методи і ступені очистки стічних вод повинні визначатися в залежності від місцевих умов з урахуванням можливого використання очищених стічних вод для сільськогосподарських потреб та повинні забезпечувати екологічну безпеку.

7.3 Вилучення, знешкодження та скидання стічних вод, які мають радіоактивні речовини, повинні здійснюватись у відповідності з діючими нормами радіаційної безпеки, сані-

тарними правилами роботи з радіоактивними речовинами та іншими джерелами іонізуючих випромінювань.

7.4 При забудові території сільськогосподарськими підприємствами, забруднення від яких можуть негативно впливати на санітарний стан середовища чи здоров'я населення, фонові концентрації шкідливих речовин в атмосферному повітрі, воді, ґрунті тощо необхідно узгоджувати з санепідслужбою.

7.5 При розробці заходів по охороні навколишнього середовища враховують санітарно-гігієнічні відстані від джерел забруднення та вимоги,

7 ОХРАНА ОКРУЖАЮЩЕЙ ПРИРОДНОЙ СРЕДЫ

7.1 При разработке ОВОС (оценки влияния на окружающую среду) генеральных планов малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств предусматриваются мероприятия по рациональному использованию природных ресурсов, охране атмосферного воздуха, водных объектов и почвы, а также продуктов питания от загрязнения, влияния электрических и магнитных полей, вибрации, шума и т.д., обеспечение рациональной безопасности и санитарной очистки территории согласно требованиям Закона Украины "Об охране окружающей природной среды".

7.2 Методы и степени очистки сточных вод должны определяться в зависимости от местных условий с учетом возможного использования очищенных сточных вод для сельскохозяйственных нужд и должны обеспечивать экологическую безопасность.

7.3 Изъятие, уничтожение и сброс сточных вод, которые имеют радиоактивные вещества, должны осуществляться в соответствии с действующими нормами радиационной безопасности,

ДБН В.2.4-4-97

санитарными правилами работы с радиоактивными веществами и другими источниками ионизирующих излучений.

7.4 При застройке территории сельскохозяйственными предприятиями, загрязнение от которых может отрицательно влиять на санитарное состояние среды и здоровье населения, фоновые концентрации вредных веществ в атмосферном воздухе, воде, почве и т.д. необходимо согласовывать с санэпидслужбой.

7.5 При разработке мероприятий по охране окружающей среды учитывают санитарно-гигиенические расстояния от источников загрязнения и требо-

передбачені в ДБН [Б.2.4-3-95](#).

Для охорони водоймищ передбачають водоохоронні і водорегулюючі зелені насадження у відповідності з діючим законодавством.

7.6 З метою охорони повітряного басейну слід передбачати очищення повітря, що викидається в атмосферу:

- від сірководню, аміаку, вуглекислого газу - за допомогою спеціальних установок. Розбавлення шкідливостей досягається за допомогою загальнообмінної вентиляції;

- від пилу, полови, залишків кормів - за допомогою пилоуловлювальних споруд;

- від мікроорганізмів - обробкою бактерицидними лампами та ультрафіолетовим устаткуванням;

- від неприємних запахів, які надходять з відходів, - шляхом удосконалення технології їх обробки та застосування спеціальних дезодорантів.

7.7 Виробничі та побутові стоки, що утворюються на будівельному майданчику, повинні очищатись у порядку, що передбачений проектом виконання робіт. Випуск води з будівельних майданчиків безпосередньо на схили без належного захисту від розмиву ґрунту не допускається.

7.8 Ліміти викидів, скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище розробляються підприємствами на основі нормативів гранично допустимих викидів (ГДВ) і гранично допустимих скидів (ГДС) та дозволу на викиди, скиди і затверджуються органами охорони навколишнього природного середовища.

7.9 При розробці генера-

вання, передусмотренные в ДБН [Б.2.4-3-95](#).

Для охраны водохранилищ предусматривают водоохранные и водорегулирующие зеленые насаждения в соответствии с действующим законодательством.

7.6 С целью охраны воздушного бассейна следует предусматривать очищение воздуха, который выбрасывается в атмосферу:

- от сероводорода, аммиака, углекислого газа - при помощи специальных установок. Разбавление вредностей достигается при помощи общеобменной вентиляции;

- от пыли, полови, остатков кормов - при помощи пылеулавливаемых сооружений;

- от микроорганизмов - обработкой бактерицидными лампами и ультрафиолетовым оборудованием;

- от неприятных запахов, которые поступают от отходов, - путем усовершенствования технологии их обработки и применения специальных дезодорантов.

ДБН Б.2.4-4-97

7.7 Производственные и бытовые стоки, которые образуются на строительной площадке, должны очищаться в порядке, который предусмотрен проектом выполнения работ. Вывод воды со строительной площадки непосредственно на склоны без надлежащей защиты от размыва почвы не допускается.

7.8 Лимиты выбросов, сбросов загрязняющих веществ в окружающую природную среду разрабатываются предприятиями на основе нормативов предельно допустимых выбросов (ПДВ) и гранично допустимых сбросов (ПДС) и разрешения на выбросы, сбросы и утверждаются органами охраны окружающей природной среды.

7.9 При разработке гене-

льних планів територій малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств повинні передбачатись заходи, наведені в ДБН [360-92](#)* "Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень", СанПіН 01.3.003-93 "Санітарні правила планування і забудови населених місць", в діючих Санітарних нормах і правилах щодо попередження або ліквідації забруднення різних природних середовищ хімічними та біологічними компонентами.

7.10 При організації будівельного виробництва передбачаються заходи щодо охорони навколишнього природного середовища. Вартість цих робіт передбачається в проектно-кошторисній документації.

8 ОСНОВНІ ВИМОГИ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ БУДІВЕЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА

8.1 Спорудження будівель і споруд малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) госпо-

дарств допускається у відповідності із затвердженням генеральним планом та на підставі попередньо розроблених рішень, що закладаються в проекти організації будівництва і виконання робіт.

8.2 Геодезичні роботи виконуються відповідно до СНіП [3.01.03-84](#).

8.3 Підготовка території до забудови повинна виконуватись в технологічній послідовності згідно з діючими нормативними документами. При виконанні земляних робіт не повинно бути забруднення сільськогосподарських і інших земель виробничими та іншими викидами, а також стічними водами.

8.4 Виконання робіт з вертикального планування території малого сільськогосподарського підприємства допуска-

ральных планов территорий малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств должны предусматриваться мероприятия, приведенные в ДБН [360-92](#)* "Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских поселений", СанПиН 01.3.003-93 "Санитарные правила планировки и застройки населенных мест", в действующих Санитарных нормах и правилах предупреждения или ликвидации загрязнения разной природной среды химическими и биологическими компонентами.

7.10 При организации строительного производства предусматриваются мероприятия по охране окружающей природной среды. Стоимость этих мероприятий предусматривается в проектно-сметной документации.

8 ОСНОВНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ К ОРГАНИЗАЦИИ СТРОИТЕЛЬНОГО ПРОИЗВОДСТВА

8.1 Возведение построек и сооружений малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств

ДБН В.2.4-4-97 допускаются в соответствии с утвержденным генеральным планом и на основании ранее разработанных решений, которые входят в состав проектов организации строительства и выполнения работ.

8.2 Геодезические работы выполняются согласно СНиП [3.01.03-84](#).

8.3 Подготовка территории к застройке должна выполняться в технологической последовательности согласно действующим нормативным документам. При выполнении земляных работ не должно быть загрязнения сельскохозяйственных и других земель производственными и другими отбросами, а также сточными водами.

8.4 Выполнение работ по вертикальной планировке территории малого сельскохозяйственного предприятия допускается

ється тільки при наявності проекту планування, проектів всіх підземних споруд та загального балансу земляних мас.

только при наличии проекта планировки, проектов всех подземных сооружений и общего баланса земляных масс.

8.5 При виконанні робіт з благоустрою та озелененню керуватися СНіП III-10-75.

8.5 При выполнении работ по благоустройству и озеленению руководствоваться СНиП [III-10-75](#).

9 ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ФІЗИЧНИХ І
ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ЗА
ПОРУШЕННЯ ДЕРЖАВНИХ
НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ

9 ОТВЕТСТВЕННОСТЬ
ФИЗИЧЕСКИХ И ЮРИДИЧЕСКИХ
ЛИЦ ЗА НАРУШЕНИЕ ГОСУ-
ДАРСТВЕННЫХ НОРМАТИВНЫХ
ДОКУМЕНТОВ

9.1 Юридичні та фізичні особи, винні в недотриманні державних будівельних норм і правил та в порушенні містобудівного законодавства, несуть відповідальність, передбачену чинним законодавством, згідно з Законом України "Про основи містобудування".

9.1 Юридические и физические лица, виновные в несоблюдении государственных строительных норм и правил, а также в нарушении градостроительного законодательства, несут ответственность, предусмотренную действующим законодательством, согласно Закона Украины "Об основах градостроительства".

9.2 Спори з питань містобудування вирішуються місцевими органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування у межах їх повноважень, а також судом та арбітражним судом відповідно до законодавства.

9.2 Спору по вопросам градостроительства решаются местными органами исполнительной власти или органами местного самоуправления в пределах их полномочий, а также судом или арбитражным судом соответственно законодательству.

ДБН Б.2.4-4-97

Додаток 1
(обов'язковий)

Приложение I
(обязательное)

Розміри санітарно-захисних зон від тваринницьких ферм та об'єктів малих сільськогосподарських підприємств і селянських (фермерських) господарств до житлової забудови

Размеры санитарно-защитных зон от животноводческих ферм и объектов малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств к жилой застройке

Найменування	Розміри санітарно-захисної зони, м
Наименование	Размеры санитарно-защитной зоны, м
Рослинницькі	
1.	
Растениеводческие	
Теплиці та парники при обігріванні електроенергією, паром або водою	Не нормується
Теплицы и парники при обогревании электроэнергией, паром или водой	Не нормируется

Теплиці та парники на біологічно-му обігріванні	
Теплицы и парники на биологическом обогреве	
на гної	
на навозе	100
на смітті	
на мусоре	300
Стационарні зерноочисні та сушильні пункти, криті токи	
Стационарные зерноочистные и сушильные пункты, крытые тока	100
Садівничі та виноградарські пункти сортування та упаковки готової продукції	
Садоводческие и виноградные пункты сортировки и упаковки готовой продукции	100
Тваринницькі ферми ВРХ з поголів'ям тварин (голів)	
2. Животноводческие фермы КРС с поголовьем животных (голов)	
10	15
20	25

Продовження таблиці слідує

-

ДБН Б.2.4-4-97

Продовження таблиці

Найменування	Розміри санітарно-захисної зони, м
Наименование	Размеры санитарно-защитной зоны, м
40	50
60	75
100	100
150	150
Свинарські (голів)	
Свиноводческие (голов)	
15	25
30	50
50	75
75	100
100	150
150	300
200	400

Кролівничі (голів) Кролеводческие (голов)	
150	25
300	50
400	75
Птахівничі (голів) Птицеводческие (голов)	
100	25
200	50
300	100
500	150
750	200

Закінчення таблиці слідує

ДБН В.2.4-4-97

Закінчення таблиці

Найменування Наименование	Розміри санітарно-захисної зони, м Размеры санитарно-защитной зоны, м
3. По переробці продукції рослин- ництва, продовольчого та фураж- ного зерна, насіння зернових та олійних культур, трав без від- ділення, протруювання, овочів (сушка, засолка, квашення)	100
3. По переработке продукции расте- ниеводства, продовольственного и фуражного зерна, семян зерно- вых и масляничных культур, трав без отделения протравливания, овощей (сушка, засолка, кваше- ние)	
4. Бойні невеликих тварин та птиці Бойни небольших животных и птицы	300
5. Склади зберігання сільськогос- подарської продукції: зерна, овочів, фруктів, кар- топлі, грубих кормів (необмоло- ченого хліба) та рослинного волокна	100
5. Склады хранения сельскохозяйст- венной продукции: зерна, овощей, фруктов, карто- феля, грубых кормов (необмоло- ченного хлеба) и растительного волокна	

6. Гаражі та підприємства по ремонту, технічному обслуговуванню, зберіганню сільськогосподарських машин та автомобілів:	
6. Гаражи и предприятия по ремонту, техническому обслужив[1]анию, хранению сельскохозяйственных машин и автомобилей:	
при числі двигунів до 100 одиниць	100
при числе двигателей до 100 единиц	

Примітка 1. Але не менше проти-
пожежної відстані.

Примечание 1. Но не менее про-
тивопожарного разрыва.

Примітка 2. Першоджерелами вказа-
них нормативів є СанПіН
№ 5.02.12/Н та РСН 320-86.

Примечание 2. Первоисточниками
указанных нормативов являются
СанПиП М 5.02.12/Н и
РСН 320-86.

ДБН Б.2.4-4-97

Додаток 2
(обов'язковий)

Приложение 2
(обязательное)

Мінімальні санітарні відстані
від тваринницьких ферм до
об'єктів по переробці і збері-
ганню сільськогосподарської
продукції, не пов'язаних із
запроектованою тваринницькою
фермою

Минимальные санитарные разры-
вы от животноводческих ферм
до объектов по переработке и
хранению сельскохозяйственной
продукции, не связанных с
проектируемой животноводче-
ской фермой

Найменування об'єкта Наименование объекта	Мінімальна відстань, м Минимальный разрыв, м
По виготовленню кормів 1 По приготовлению кормов	100
По переробці продукції: По переработке продукции:	
овочів, фруктів, зернових культур овощей, фруктов, зерновых культур	100
молока продуктивністю до 12 т/добу молока производительностью до 12 т/сутки	50
худоби та птиці до 10 т/зміну скота и птицы до 10 т/смену	300
Склади зерна, фруктів, картоплі 3 та овочів Склады зерна, фруктов, карто- феля и овощей	50

Примітка. Першоджерелом вказаних нормативів є ДБН [Б.2.4-3-95](#)

Примечание. Первоисточником указанных нормативов является ДБН [Б.2.4-3-95](#).

ДБН Б.2.4-4-97

Додаток 3
(обов'язковий)

Приложение 3
(обязательное)

Мінімальні зооветеринарні відстані, м, між тваринницькими, птахівницькими та іншими об'єктами

Минимальные зооветеринарные разрывы, м, между животноводческими птицеводческими и другими объектами

Найменування підприємств Наименование предприятий	Ферми ВРХ Фермы КРС	Свино- ферми Свино- фермы	Вівце- ферми Овце- фермы	Коняр- ські ферми Коневодческие фермы	Звірів- ницькі та кроле- ферми Зверовод- ческие и кролефер- мы	Птахо- ферми Птице- фермы
Ферми ВРХ Фермы КРС	150	150	150	150	300	300
Свиноферми Свинофермы	150	150	150	150	300	300
Вівцеферми Овцефермы	150	150	150	150	300	300
Конярські ферми Коневодческие фермы	150	150	150	150	300	300
Звіроводські та кролівничі ферми Звероводческие и кролеводче- ские фермы	300	300	300	300	60	300
Птахоферми Птицефермы	200	300	300	300	300	500
Ветеринарні об'єкти Ветеринарные объекты						
Загальногоспо- дарські Общехозяйст- венные	200	200	200	200	200	500
Внутрішньо- фермерські Внутрифермер- ские	П.Р.	П.Р.	П.Р.	П.Р.	П.Р.	П.Р.

Закінчення таблиці

Найменування підприємств	Фермы ВРХ	Свино-фермы	Вівце-ферми	Коняр-ські	Звірів-ницькі	Птахо-ферми
Наименование предприятий	Фермы КРС	Свино-фермы	Овце-фермы	Коне-водческие фермы	Звероводческие и кролефермы	Птице-фермы
Підприємства по виготовленню цегли						
Предприятия по изготовлению кирпича	100	150	100	100	100	300
Залізничні шляхи						
Железнодорожные пути	300	300	300	300	500	300
Автомобільні шляхи						
Автомобильные пути	150	150	150	150	200	300

Примітка 1. П.Р. - протипожежний розрив.
Примітка 2. Сховище посліду, майданчики компостування розміщуються не менше ніж за 300 м від птахівничих підприємств.
Примітка 3. Першоджерелом вказаних розривів є ДБН [Б.2.4-3-95](#).

Примечание 1. П.Р. - противопожарный разрыв.
Примечание 2. Хранилище помета, площадки компостирования размещаются не меньше чем в 300 м от птицеводческих предприятий.
Примечание 3. Первоисточником указанных разрывов является ДБН [Б.2.4-3-95](#).

Додаток 4
(обов'язковий)Приложение 4
(обязательное)

Відстані між будівлями та спорудами сільськогосподарських підприємств в залежності від ступеня вогнестійкості

Расстояния между строениями и сооружениями сельскохозяйственных предприятий в зависимости от от степени огнестойкости

Ступінь вогнестійкості будівель та споруд	Відстань, м, при ступені вогнестійкості будівель або споруд				
Степень огнестойкости строений и сооружений	Расстояние, м, при степени огнестойкости строений и сооружений				
	I, II	III	[1] IIIa, IIIб, IV, IVa, V		
	Не нормується для будівель				

I, II	та споруд з виробництвом категорій Г та Д		
	Не нормируется для строений и сооружений с производством категорій Г и Д		
<hr/>			
	9 м - для будівель та споруд з виробництвом категорій А, Б і В (див. прим.3)		
	9 м - для строений и сооружений с производством категорій А, Б и В (см. прим.3)		
<hr/>			
III	9	12	15
<hr/>			
IIIa, IIIб, IV, IVa, V	12	15	18
<hr/>			

Примітка 1. Вказані відстані між будівлями та спорудами, що наведені в додатку, приймаються між зовнішніми стінами та конструкціями. При наявності виступаючих конструкцій будівель та споруд більше ніж на 1 м та вико-

наних з матеріалів, що згорають, найменшою вважається відстань між цими конструкціями.

Примітка 2. Відстані між виробничими будівлями та спорудами не нормуються:

а) коли загальна площа підлог будівель і споруд I, II, III, IIIa, IV, IVa та V ступенями вогнестійкості не перевищує нормативної площі підлог однієї будівлі, що дозволяється між протипожежними стінами, при цьому нормована площа приймається по найбільш пожаронебезпечному

Примечание 1. Указанные расстояния между строениями и сооружениями, которые приведены в приложении, принимаются между наружными стенами и конструкциями. При наличии выступающих конструкций строений и сооружений больше чем на 1 м и ДБН В.2.4-4-97

выполненных из материалов, которые сгорают, наименьшим считается расстояние между этими конструкциями.

Примечание 2. Расстояние между производственными строениями и сооружениями не нормируются:

а) когда общая площадь пола строений и сооружений I, II, III, IIIa, IV, IVa и V степенями огнестойкости не превышает нормативной площади пола одного строения, что разрешается между противопожарными стенами, при этом нормативная площадь принимается по наибольшему пожароопасному производству и наименьшей степени

виробництву та найменшому ступені вогнестійкості будівель та споруд;

- б) коли стіна більш високої будівлі та споруди, що входить в бік іншої будівлі, задовольняє вимоги, що ставляться до неї, як до протипожежної;
- в) коли будівлі та споруди III ступеня вогнестійкості, незалежно від пожежної небезпеки розміщених в них виробництв, мають протилежні глухі стіни або стіни з отворами, закладеними склоблоками чи армованим склом з границею вогнестійкості не менше 0,75 години.

Примітка 3. Вказані в додатку відстані для будівель і споруд II ступеня вогнестійкості з виробництвом категорій А, Б, В зменшуються з 9 до 6 м при додержанні однієї із таких умов:

- а) коли будівля або споруда обладнується стаціонарними автоматичними системами пожежогасіння;
- б) коли питоме навантаження горючими речовинами в будівлях менше або дорівнює 10 кг на 1 м² площі поверху

Примітка 4. Відстань від будівлі та споруди підприємства (незалежно від ступеня вогнестійкості) до краю лісового масиву хвойних порід приймається рівною 100 м, листяних порід – 20 м, змішаного лісу – 50 м, а до покладів торфу – не менше 100 метрів.

При розміщенні підприємств в лісових масивах, коли будівництво їх пов'язане з вирубкою лісу, вказані відстані до лісового масиву хвойних порід дозволяється

огнестійкості строений і сооружений;

- б) когда стена более высокого строения и сооружения, которая входит в сторону другого строения, удовлетворяет требования, предъявляемые к ней, как к противопожарной;

- в) когда строения и сооружения III степени огнестойкости, независимо от пожарной опасности размещенных в них производств, имеют противоположные глухие стены или стены с отверстиями, заложеными стеклоблоками или армированным стеклом с пределом огнестойкости не менее 0,75 часа.

Примечание 3. Указанные в приложении разрывы для строений и сооружений II степени огнестойкости с производством категорией А, Б, В уменьшаются с 9 до 6 м при соблюдении одного из следующих условий:

- а) когда строение или сооружение оборудуется стационарными автоматическими системами пожаротушения;

ДБН В.2.4-4-97

- б) когда удельная нагрузка горючими веществами в строениях меньше или равна 10 кг на 1 м² площади этажа.

Примечание 4. Разрыв от строения и сооружения предприятия (независимо от степени огнестойкости) до окраины лесного массива хвойных пород принимается равным 100 м, лиственных пород – 20 м, смешанного леса – 50 м, а до залежей торфа – не меньше 100 метров.

При размещении предприятий в лесных массивах, когда строительство их связано с вырубкой леса, указанные разрывы до лесного массива хвойных пород, разрешается уменьшать в 2

зменшувати у 2 рази.

Відстані від будівель та споруд підприємств до відкритого залягання торфу дозволяється скорочувати у 2 рази за умови засипки відкритого залягання торфу шаром землі завтовшки не менше ніж 0,5 м в межах половини відстані, вказаної в цьому пункті.

Примітка 5. Протипожежні відстані між житловими, громадськими будинками і будівлями промислових та сільськогосподарських підприємств приймати згідно з ДБН [360-92](#)*.

Примітка 6. Першоджерелом вказаних у додатку нормативів є ДБН [Б.2.4-3-95](#).

раза.

Расстояние от строений и сооружений предприятий до открытого залегания торфа разрешается сокращать в 2 раза при условии засыпки открытого залегания торфа слоем земли толщиной не меньше чем 0,5 м в пределах половины расстояния, указанного в этом пункте.

Примечание 5. Противопожарные разрывы между жилыми, общественными зданиями и строениями промышленных и сельскохозяйственных предприятий принимать согласно ДБН [360-92](#)*.

Примечание 6. Первоисточником указанных в приложении нормативов является ДБН [Б.2.4-3-95](#).

ДБН Б.2.4-4-97

Додаток 5 (довідковий)	Приложение 5 (справочное)
ПЕРЕЛІК	ПЕРЕЧЕНЬ
нормативних документів, обов'язкових при проектуванні сільських поселень	нормативных документов, обязательных при проектировании сельских поселений
ДБН 360-92 *	Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень
ДБН Б.2.4-1-94	Планування і забудова сільських поселень
ДБН Б.2.4-2-94	Види, склад, порядок розробки, погодження та затвердження містобудівної документації для сільських поселень
ДБН Б.2.4-3-95	Генеральні плани сільськогосподарських підприємств
ДБН 79-92	Житлові будинки для індивідуальних забудовників України
СНІП 2.05.11-83	Автомобильные дороги
СНІП 2.05.11-83	Внутрихозяйственные автомобильные дороги в колхозах, совхозах и других сельскохозяйственных предприятиях и организациях
СН 245-71	Санитарные нормы проектирования промышленных предприятий
СанПин 5.02-12/Н	Санитарные правила и нормы размещения, устройства и эксплуатации малых ферм для содержания животных (скота, птицы, зверей) в населенных пунктах Украины

СанПиН 42-12-4130-86 Санитарные нормы предельно допустимого содержания вредных веществ в воде, водных объектов хозяйственно-питьевого и культурно-бытового водопользования

СанПиН [4946-89](#) Санитарные правила по охране атмосферного воздуха населенных мест

СанПиН [4630-88](#) Санитарные правила и нормы охраны поверхностных вод от загрязнения

Положение о порядке проектирования и эксплуатации зон санитарной охраны источников водоснабжения и водопроводов хозяйственно-питьевого назначения 2640/82 от 16.12.82 г.

Правила пожежної безпеки в Україні. Накази МВС України 400 від 22.06.95 р. введені в дію.

ДБН Б.2.4-4-97

ВБН-СТіП-46-3-94 Перелік будівель і приміщень підприємств Міністерства сільського господарства та продовольства з встановленням їх категорій по вибухопожежній небезпеці, а також класів вибухопожежонебезпечних зон по ПУЕ

ВНТП СТіП 46-9-94 Система видалення, обробки, підготовки та використання гною

СН [3077-84](#) Санитарные нормы допустимого уровня шума в помещениях жилых и общественных зданий на территории жилой застройки

СанПиН 01.3.003-93 Санитарные правила и нормы по планировке и застройке населенных мест Украины

З М І С Т

С О Д Е Р Ж А Н И Е

I Загальні положенняI	1 Общие положения 1
2 Вимоги щодо розміщення різних типів малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств 2	2 Требования к размещению разных типов малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств 2
3 Функціонально-планувальна організація території малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств .6	3 Функционально-планировочная организация территории малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств 6
4 Інженерне обладнання та інженерні мережі10	4 Инженерное оборудование и инженерные сети10
5 Інженерна підготовка, благоустрій, озеленення територій та шляхів 12	5 Инженерная подготовка, благоустройство, озеленение территорий и дорог12
6 Житлова забудова та житлові будинки 14	6 Жилая застройка и жилые дома14
7 Охорона навколишнього природного середовища16	7 Охрана окружающей природной среды16
8 Основні вимоги щодо організації будівельного виробництва18	8 Основные требования к организации строительного производства18
9 Відповідальність фізичних і юридичних осіб за порушення державних нормативних документів18	9 Ответственность физических и юридических лиц за нарушение государственных нормативных документов18
Додаток I	Приложение 1
Розміри санітарно-захисних зон від тваринницьких ферм та об'єктів малих сільськогосподарських підприємств і селянських (фермерських) господарств до житлової забудови20	Размеры санитарно-защитных зон от животноводческих ферм и объектов малых сельскохозяйственных предприятий и крестьянских (фермерских) хозяйств к жилой застройке20
Додаток 2	Приложение 2
Мінімальні санітарні відстані від тваринницьких ферм до об'єктів по переробці і зберіганню сільськогосподарської продукції, не пов'язаних із запроектованою тваринницькою фермою22	Минимальные санитарные расстояния от животноводческих ферм до объектов по переработке и хранению сельскохозяйственной продукции, не связанных с проектируемой животноводческой фермой 22

Додаток 3

Мінімальні зооветеринарні
відстані, м, між тварин-
ницькими, птахівницькими та
іншими об'єктами23

Додаток 4

Відстані між будівлями та
спорудами сільськогоспо-
дарських підприємств в
залежності від ступеня
вогнестійкості24

Додаток 5

Перелік нормативних доку-
ментів, обов'язкових при
проектуванні сільських
поселень26

Приложение 3

Минимальные зооветеринарные
разрывы, м, между животно-
водческими птицеводческими
и другими объектами23

Приложение 4

Расстояния между строениями
и сооружениями сельскохо-
зяйственных предприятий
в зависимости от степени
огнестойкости 24

Приложение 5

Перечень нормативных доку-
ментов, обязательных при
проектировании сельских
поселений26